

Специјални резерват природе

"Увац"

Број: 06/21

Датум: 26.01.2021.

МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

Кнеза Милоша бр.20
11000 Београд

**ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ УСКЛАЂЕНОСТИ ПЛАНИРАНИХ И РЕАЛИЗОВАНИХ
АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА 2020. ГОДИНУ**

За период од 01.01.2020. до 31.12.2020. године

I ОСНОВНИ СТАТУСНИ ПОДАЦИ

Пословно име: Резерват Увац д.о.о.

Седиште: Трг војводе Петра Бојовића бр.3, 31320 Нова Варош

Претежна делатност: 9104- Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности

Матични број: 20236493

ПИБ: 104781633

Надлежно министарство: Министарство заштите животне средине

II ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОСЛОВАЊА

Друштво са ограниченом одговорношћу Резерват Увац из Нове Вароши (У даљем тексту Друштво) је основано одлуком Владе Републике Србије („Службени гласник РС“, број 110/06) у децембру 2006. године и управљач је над Специјалним резерватом природе Увац, као и корисник рибарског подручја СРП Увац.

Друштво је Програм пословања за 2020. годину урадило у складу са Законом о јавним предузећима. Програм је сачињен у складу са Уредбом о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2020. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2020-2022. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, коју је Влада усвојила 17. октобра 2019. године 05 Број:110-10333/2019.

У оквиру „Делатности ботаничких и зоолошких вртова и заштите природних вредности (шифра делатности 9104), делатност Друштва од општег интереса је управљање специјалним резерватом природе. Друштво обавља послове: спречавање активности које могу нарушити основна обележја и друга својства СРП „Увац“, врши заштиту станишта, побољшава стање других значајних врста птица, ловне дивљачи и осталог животињског света. Наведене активности се спроводе да би се сачувала: разноврсност флоре, шумских и осталих биљних заједница, рељефна и водна обележја и спелеолошке и друге вредности геонаслеђа, као и да би се очували и побољшали природни чиниоци животне средине, првенствено квалитет вода и земљишта.

Осим претежне делатности, Друштво обавља и следеће делатности: 5030- Превоз путника унутрашњим пловним путевима, 5040- Превоз терета унутрашњим пловним путевима, 5222- Услужне делатности у воденом саобраћају.

Програмом се утврђују конкретне активности и задаци пословања Друштва за 2020. годину, ради спровођења и унапређења основне делатности Друштва и стварања одговарајућих услова за организационо и кадровско оспособљавање у функцији спровођења заштите и развоја природних и створених вредности Специјалног резервата природе „Увац“. Овим Програмом су утврђени и задаци из оквира других делатности које обавља Друштво ради унапређивања стања природних и створених вредности резервата.

Сви циљеви и задаци усклађени су са предвиђеним обимом финансијских средстава, као и материјалном претпоставком реализације постављених циљева и задатака.

Годишњи Програм пословања за 2020. годину је усвојен и на исти је Влада дала сагласност 05 Број: 023-1725/2020 од 27. фебруара 2020. године.

Због ванредне ситуације која је настала услед епидемије изазване вирусом COVID19, у складу са препорукама Министарства финансија, Програм је измењен тако што су умањени расходи.

Решењем 05 Број:023-5014/2020 од 18. јуна 2020. године, Влада је дала сагласност на Програм о изменама и допунама Програма пословања „Резерват Увац“ д.о.о.

Годишњи Програм управљања за 2020. годину је усвојен и на исти је Министарство заштите животне средине дало сагласност број: 353-02-02523/2019-04 од 13. фебруара 2020. године.

Програмом пословања за 2020. годину планирано је запошљавање три лица (једно лице за обављање послова управника резервата, два лица за послове рибочувара). Током 2020. године није дошло до запошљавања нових лица.

Крајем марта месеца 2020. године, једном лицу је истекао Уговор на одређено време. Са истим лицем потписао се нови Уговор на одређено време, у складу са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр. 68/15 и 81/16 – УС). Лице поседује лиценцу за чувара, а због ванредне ситуације, његово ангажовање нам је било неопходно.

Почетком јула месеца лице које је било у радном односу на неодређено време (чувар природе), раскинуло је Уговор о раду.

На крају извештајне године, Резерват Увац д.о.о. има укупно четрнаест запослених лица: четири лица запослена у управи/администрацији (директор, руководилац чуварске службе/управник рибарског подручја, саветник за нормативно – правне послове, књиговођа), шест чувара заштићеног подручја, два рибочувара, један помоћни радник и један секретар Друштва.

Чуварско-надзорну службу и послове из ове области обавља осам лица, седам запослених у сталном радном односу и једно лице запослено на одређено време. Један запослени има више од 65 година и њему је, због новонастале ситуације-ванредно стање, било забрањено кретање. Још три чувара су старија од 60 година и са утврђеним хроничним обољењима, па је и њихово ангажовање на послу сведено на минимум, тј. прилагођено новим околностима изазваним вирусом COVID 19.

Чувари на располагању имају шест теретних и три путничка возила (две ладе ниве 4x4 и hyundai), као и чамце са ванбродским моторима. Крајем године набављено је ново возило за потребе рада чуварске службе (лада нива урбан 4x4).

У извештајном периоду извршени су лимарско фарбарски радови на два теренска возила (нисан навара и лада нива).

Крајем године извршена је набавка униформи за запослене у Друштву. Такође, крајем године набављена је и монтажна кућица за чуваре, која ће бити постављена када временске прилике буду дозволиле.

Сва возила и пловила су регистрована. Вршимо редовно амортизацију материјално-техничких средстава. Регистрована су и понтонска пристана места на Растокама и код Ледене пећине.

Раније набављене и постављене камере са соларним плочама и акумулаторима за снимање мрестилишта и гнезда белоглавог супа у многоструку помажу чуварској служби која својим редовним и квалификованим радом обезбеђује поштовање прописаних режима заштите као и очување повереног подручја.

У једном периоду, камера на хранилишту није радила због квара на уређају за напајање соларном енергијом. Квар је отклоњен, куповином и заменом новог дела, те је камера опет у функцији.

Током 2020. године, у пословне просторије Резерват Увац д.о.о долазили су: Републички грађевински инспектор, Републички инспектор за заштиту животне средине, Републички комунални инспектор, Републички санитарни инспектор, Републички туристички инспектор, како због случајева нелегалне изградње објеката у заштићеном подручју, тако и због постављања великог броја камп кућица на државном земљишту а у оквиру заштићеног подручја. Из истих разлога и општински грађевински инспектор као и представници полицијске станице Нова Варош заједно са чуварском службом били су на терену. Свакако смо били у телефонском контакту, а и путем електронске поште, и са другим инспекцијским службама и институцијама.

Крајем јануара месеца 2020. године расписан је Јавни позив за доделу права коришћења сопственог пловила за превоз путника на водама Увачког (Сјеничког) и Златарског језера. Због ванредне ситуације, све даље активности су обустављене до даљњег. Након укидања ванредног стања, а по добијању Решења Завода за заштиту природе Србије о новим условима за коришћење пловила у заштићеном подручју, расписан је нови јавни позив. По овом јавном позиву 18 правних лица је потписало уговор са управљачем за коришћење пловила за обављање панорамског разгледања или крстарења увачким језером и један за Златарско језеро.

Чувари, у оквиру свакодневног радног ангажовања, уједно и чисте приобаља Увачког, Златарског и Радоињског језера. Велики проблем са уклањањем кабастог смећа које реке притоке доносе у Увачко језеро и ове године био је изражен нарочито у време поплавног таласа. Покупљено је и однето са воде на стотине џакова смећа.

Проблем са отпадом је очигледан и присутан годинама док се системски не реши. Крајем 2019. године Друштво је набавило пластичну бурад која су повезана једно за друго (ме - талним прстеновима, или шелнама), а челичном сајлом све фиксирано за обалу.

Постављање овакве понтонске бране на ушћу Вапе је пројекат од значаја за очување квалитета воде Увачког језера са циљем да се смањи количина смећа које долази на језерску површину овим речним током. Овако се уклањање смећа обавља брже, безбедније, са мање утрошених средстава.

У оквиру задатка обележавања заштићеног подручја, све активности су смањене у извештајном периоду због новонастале ситуације. Доста табли је оштећено или уништено што услед временских неприлика или немаром посетилаца па су те табле замењене и постављене нове.

Приказивање вредности резервата као и промоција, спроводи се кроз медијска представљања (дневне новине, часописи, магацини, радио, телевизија, интернет портали). Резултати рада на очувању и унапређењу стања заштићеног подручја, његовог коришћења, објављују се на званичном сајту друштва.

Представници Резерват Увац д.о.о. су у фебруару 2020. године посетили Сајам туризма у Београду. На великом промотивном штанду Туристичке регије "Западна Србија", промовисане су вредности и лепоте и Специјалног резервата природе „Увац“.

Изношење хране белоглавим суповима на хранилиште Манастирина је основни задатак чуварске службе. То се радило и у време ванредног стања, без прекида. Тренутно немамо проблема са обезбеђивањем потребне количине хране за стотине белоглавих супова.

Чуварска служба резервата свакодневним присуством на терену, прати и контролише популацију белоглавог супа која је настањена на овом подручју.

Током фебруара месеца, раније угинулу јединку белоглавог супа из хладњаче на Увцу до ветеринарске установе Др. Шојић, у Чачку а потом и до Природњачког музеја у Београду, превезли смо, а према инструкцијама орнитолога из Завода за заштиту природе Србије.

Почетком 2020. године започет је први мониторинг гнезда белоглавог супа. Ову активност су започели чувари, али због ванредне ситуације и немогућности ангажовања старијих чувара и ова активност је обустављена.

Мониторинг гнезђења белоглавог супа су обавили чланови удружења грађана „Чувари природе“ из Пожеге са чуварском службом Друштва. Након обављеног мониторинга урађен је и извештај.

Током месеца јуна извршен је пројекат маркирања и обележавања белоглавих супова који је спровео Институт „Синиша Станковић“ са својим научним сарадницима. Овај пројекат је подржало и Министарство заштите животне средине и он препознат као значајан пројекат у заштићеном подручју јер омогућава праћење и контролу птица на њиховим миграторним летовима. Овом приликом, тачније 07.06.2020. враћена је природи јединка белоглавог супа која је била на опоравку у волијери. Суп Небојиша је понео сателитски одашиљач.

У децембру месецу, пратећи сигнал са одашиљача, нађена је угинула птица на територији општине Сјеница у селу Штаваљ. О овом немилостиво догађају обавештене су надлежне институције. Према добијеним инструкцијама, леш је превезен на ветеринарски факултет у Београд ради обдукције.

Током летњих месеци долазило је до узнемиравања младунаца белоглавог супа од стране несавесних управљача хеликоптерима. Наиме, у неколико наврата хеликоптери су надлетали кањон Увца и литице на којима су супови настањени у веома ниском лету. Том приликом неколико младунаца је упало у језеро. Чуварска служба у сарадњи са мештанима је птице сместила у волијеру. Након опоравка, младунци су 05. септембра враћени у природу и тако је симболично обележен Дан лешинара.

Крајем августа месеца десио се још један немио догађај. У непосредној близини волијера пронађена је рањена јединка сурог орла. Након ветеринарског прегледа уз

консултације са орнитолозима из Завода за заштиту природе, одлучено је да се птица транспортује на лечење у Бео зоо врт. У току транспорта, птица је угинула. Против НН починиоца поднета је кривична пријава.

1. БИЛАНС УСПЕХА

Друштво се већим делом финансира из средстава ресерног Министарства. За 2020. годину Програмом пословања, Друштво је планирало средства у износу од 8.030.000,00 динара.

Уговор о суфинансирању са надлежним министарством број 401-00-365/2020-04 закључен је 20. марта 2020. године. Уговорена средства у износу од 8.030.000,00 динара пренета су у целости 24. априла 2020. године.

Осим средстава из Буџета, други значајан извор прихода чине накнаде за коришћење заштићеног природног добра. Ове накнаде плаћају предузећа, привредна друштва и друга правна лица, предузетници и грађани, који користе погодности подручја СРП Увац или својом делатношћу, односно радњама, наносе штету природним вредностима заштићеног подручја.

По новом Закону о накнадама за коришћење јавних добара. Закон предвиђа наплату накнада квартално, и то испостављањем решења обвезницима плаћања накнаде.

Друштво још приходује од продаје дозвола за рекреативни риболов, од продаје улазница у Резерват, од превоза туриста чамцима. Због новонастале ситуације, Друштво у извештајном периоду не приходује од продаје улазница у Ледену пећину, јер је иста затворена за посетиоце.

Расходи Друштва у 2020. години, се односе углавном на трошкове зарада запослених, као и њиховог осигурања, накнада члановима Скупштине и осталих личних трошкова запослених, трошкове горива за возила и пловила. Други значајнији трошкови су везани за обављање свакодневних активности (трошкови резервних делова тј. амортизације, регистрације, осигурања основних средстава, набавке алата за рад). У извештајном периоду, појавила се потреба за набавку дезинфекционих средстава, као и опреме за личну заштиту (маске, рукавице, одела за чуваре који износе угинуле животиње на хранилиште).

Пословање Друштва изискује трошкове закупа простора, затим трошкове грејања, комуналних и осталих услуга, режијског материјала, трошкови рекламе и пропаганде, репрезентације.

Увидом у табелу Биланса успеха, реализовани укупни приходи су нешто виши од планираних. Разлог томе су добри резултати постигнути на позицији приходи од продаје производа и услуга.

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту су знатно виши од планираних из разлога ефикасније наплате накнада за коришћење пловила у заштићеном подручју, боље продаје риболовних дозвола, улазница и пружања услуга многобројним посетиоцима.

Накнаде јавним предузећима се обрачунавају квартално издавањем решења. Као такве се не третирају у приходе од пружања услуга већ у друге пословне приходе и не подлежу опорезивању.

Планирана средства за субвенционисање су пренета али нису утрошена како је планирано Програмом пословања због ситуације настале услед епидемије COVID 19. Друштво није реализовало планирану израду стручне документације Елабората употребе пловила на Увачком (Сјеничком) језеру током туристичког обиласка Ледене пећине. Опредељена а неутрошена средства у износу од 150.000,00 динара враћена су у буџет Републике Србије.

Реализовани расходи су нешто виши од планираних на позицијама производних трошкова и трошкова амортизације. Све позиције трошкова су рационализоване, због новонастале ситуације.

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи су нешто нижи. Зарада запосленим се обрачунава по цени рада од 159,40 динара БРУТО.

Од јануара 2020. године, примењује се Закон о престанку важења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примаља код корисника јавних средстава.

Разлика реализованих прихода и расхода показује пословни добитак у износу од 3.686.848,38 динара. Друштво је у извештајном периоду остварило нето добитак у износу од 3.479.848,38 динара, који је већи од планираног Програмом.

Главни разлог што је Друштво у извештајном периоду остварило већи добитак је наплата накнада корисницима заштићеног природног добра и рационализација трошкова.

У току су завршна књижења, израда финансијског извештаја као и обрачун пореске пријаве на добит предузећа.

2. БИЛАНС СТАЊА

Увидом у табелу Биланса стања, износи су, углавном, у оквиру планираних Програмом.

Резерват Увац д.о.о. редовно измирује своје обавезе према привредним субјектима у складу са Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („СЛ. Гласник РС“, број 119/12).

Средства на позицији готовински еквиваленти и готовина су виша од планираних из разлога што у извештајном периоду нисмо измирили краткорочне обавезе.

Краткорочне обавезе се односе на уобичајене обавезе за исплату зарада запосленима, накнаде члановима Скупштине. Затим, плаћања обавеза из пословања, накнаде за коришћење рибарског подручја, обавезе за порез на додату вредност.

Остварени износ на позицији друга потраживања је нешто већи од планираних а односи се на потраживања од запослених на име позајмице која је дата заинтересованим запосленим према Одлуци донетој на основу Правилника о раду Резерват Увац д.о.о.

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Израдом редовног годишњег финансијског извештаја за 2019. годину, Друштво је по својој статистичкој "величини" разврстано у мало предузеће. Не располаже токовима готовог новца, стога је табела извештаја о новчаним токовима празна.

4. ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

Зараде запослених се обрачунавају поштујући Закон о престанку важења Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Увидом у коначни обрачун, укупна маса за зараде запослених није већа од износа утврђеног Законом о максималној заради у јавном сектору, а у складу са Законом о јавним предузећима и са чланом 5. Уредбе о начину и контроли обрачуна зарада у јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 27/14).

Зарада запосленим се обрачунава по цени рада од 159,40 динара БРУТО.

Трошкови дневница за службена путовања износе 2.300,00 динара применом Правилника о раду на који је добијена сагласност Владе.

У табели трошкова запослених, све позиције су у програмски планираним оквирима осим износа за исплату јубиларних награда. Планирани износ је нижи од статистичког податка који се односи на просечну зараду по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа задуженог за послове статистике.

5. ДИНАМИКА ЗАПОСЛЕНИХ

Број запослених у Друштву на дан 31.12.2020. године је четрнаест. Тринаест запослених су у радном односу на неодређено и једно лице на одређено време.

Крајем марта месеца 2020. године, једном лицу је истекао Уговор на одређено време. Са истим лицем је потписан нови Уговор на одређено време, у складу са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Сл. гласник РС", бр.

68/15 и 81/16 – УС). Лице поседује лиценцу за чувара, а због ванредне ситуације, његово ангажовање нам је неопходно.

6. КРЕТАЊЕ ЦЕНА ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

У табели Кретање цена могу се видети сви износи цена производа и услуга, као и износи дела накнада прописаних Одлуком о накнадама за коришћење заштићеног подручја Специјалног резервата природе “Увац“ („Службени гласник РС“, број 20/19).

Цену дозвола за рекреативни риболов одређује Министарство заштите животне средине.

Део цена за пружање услуга одређује Друштво а на основу Одлуке директора.

Цене накнада су одређене на основу Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Специјалног резервата природе “Увац“.

Резерват Увац д.о.о. је евидентиран у систем ПДВ-а као тромесечни обвезник. Већи део прихода чине накнаде за коришћење заштићеног подручја а које се третирају као таксе и не подлежу опорезивању.

7. СУБВЕНЦИЈЕ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА

Средства за субвенционисање су утврђена Законом о буџету Републике Србије за 2020. годину на Разделу 25- Министарства заштите животне средине, Глава 25.0- Програм 0405 -заштита природе и климатске промене, Функција 560- Заштита животне средине неклассификована на другом месту, Програмска активност 0002- Подстицаји за програме управљања заштићеним природним добрима од националног интереса, Економска класификација 451- Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у укупном износу од 235.000.000,00 динара.

За 2020. годину, Резерват Увац д.о.о. је Програмом планирао средстава за субвенције у износу од 8.030.000,00 динара.

Уговор о суфинансирању број 401-00-365/2020-04 потписан је са надлежним министарством 20. марта 2020. године. Одобрена средства су и пренета у износу од 8.030.000,00 динара.

Планирана средства за субвенционисање нису утрошена како је планирано Програмом пословања због ситуације настале услед епидемије COVID 19. Друштво није реализовало планирану израду стручне документације Елабората употребе пловила на Увачком (Сјеничком) језеру током туристичког обиласка Ледене пећине. Опредељена а неутрошена средства у износу од 150.000,00 динара враћена су у буџет Републике Србије.

8. СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Позиције у табели Средства за посебне намене су у оквиру планираних Програмом пословања.

9. ИЗВЕШТАЈ О ИНВЕСТИЦИЈАМА

Програмом Пословања за 2020. годину нису планирана инвестициона улагања, стога је табела Извештај о инвестицијама празна.

III ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ

У извештајном периоду, а због ванредне ситуације услед епидемије COVID 19, Резерват Увац д.о.о., тј. запослени у Друштву, су добро и одговорно обављали свој посао, поштујући новонастале мере и ограничења у складу са прописима које је донела Влада Републике Србије.

Чуварска служба резервата је сваког дана била присутна на терену. Пратила је и контролисала активности на заштићеном подручју тј. да ли се обављају у складу са законима и другим важећим актима. Спречавала активности које би угрожавале биљни и животињски свет, као и угрожавање и нарушавање других чиниоца животне средине. Контролисала риболов у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда.

Резерват Увац д.о.о. чини све што је у његовој снази и моћи да и у овој непредвиђеној, отежавајућој ситуацији очува и спречи загађење животне средине, односно свих њених чинилаца.

Резерват Увац д.о.о.

Миљка Дучић, в.д. директора